Innspill til utredningen av framtidig hurtigbåttilbud på Kystekspressen (rute 800 Trondheim – Kristiansund).

Samferdselsutvalget for Nordmøre Regionråd IPR og IPR Trøndelag sørvest, lakseregionen, ønsker med dette å komme med innspill til det pågående arbeidet med nytt anbud og framtidig organisering av Kystekspressen mellom Trondheim og Kristiansund.

Vi er kjent med og anerkjenner utfordringene som ligger i dagens hurtigbåttilbud. Enkelte delstrekninger har relativt lavt belegg, driftskostnadene er høye og utslippene per passasjer framstår betydelige. Samtidig mener vi det er avgjørende at sambandet vurderes ut fra sin samlede samfunnsverdi og ikke kun ut fra passasjertall og kostnader isolert sett.

Kystekspressen er en sentral del av infrastrukturen langs kysten mellom Trøndelag og Møre og Romsdal. Sambandet knytter sammen arbeidsmarkeder, utdanningsinstitusjoner, næringsliv, offentlige tjenester og lokalsamfunn i en region som står for betydelig verdiskaping i begge fylker. Hurtigbåten benyttes av elever, studenter, arbeidspendlere og næringsliv, og er særlig viktig for forbindelsen mellom Trondheim, Hitra, Frøya, Aure, Smøla og Kristiansund.

For havbruksnæringen, sjømatindustrien, petroleumsindustrien, leverandørindustrien og øvrige kystnæringer er dette en korridor av stor betydning. Regionen representerer en betydelig del av den samlede verdiskapingen i Midt-Norge, og næringslivet er avhengig av effektive forbindelser mellom produksjonsanlegg, kompetansemiljøer, administrasjon og markeder. Hurtigbåten spiller en viktig rolle ved arbeidsreiser, møter, transport av spesialkompetanse og mannskapsbytter. Særlig mellom Hitra, Frøya, Aure, Smøla og Kristiansund er reiseavstandene på vei betydelig lengre enn avstandene tilsier geografisk. For mange reisende er hurtigbåten derfor ikke bare et alternativ, men den mest effektive forbindelsen som er tilgjengelig.

Kystekspressen har også en viktig funksjon i et samfunnssikkerhets- og beredskapsperspektiv. Kystregionen er avhengig av robuste transportsystemer med flere alternative forbindelser. Erfaring viser at værhendelser, ulykker, ras, tekniske feil eller andre ekstraordinære situasjoner kan påvirke framkommeligheten på vegnettet. Da er det en styrke at samfunnet har flere transportmuligheter tilgjengelig. Hurtigbåten bidrar til å redusere sårbarheten i transportsystemet og representerer en viktig reservekapasitet for både innbyggere, næringsliv og offentlige aktører. I en tid hvor totalberedskap og samfunnsmotstandskraft får stadig større oppmerksomhet nasjonalt, mener vi dette perspektivet må tillegges større vekt enn det tradisjonelt har blitt.

TRØNDELAG SØRVEST
Lakseregionen

NORDMØRE REGIONRÅD IPR

Også klimaperspektivet må vurderes helhetlig. Selv om hurtigbåt i seg selv har utslipp, vil det neppe være en klimagevinst dersom en betydelig del av trafikken flyttes over på vei som følge av et redusert eller svekket tilbud. Målet må være å utvikle et transportsystem hvor ulike kollektivløsninger utfyller hverandre, og hvor innbyggerne får reelle alternativer til privatbil. Samspillet mellom buss, hurtigbåt, ferge og øvrige kollektive transportformer er en viktig forutsetning for å redusere de samlede utslippene fra transportsektoren.

Vi mener derfor at diskusjonen i større grad bør handle om hvordan tilbudet kan gjøres mer attraktivt og tilgjengelig for flere reisende. Dagens billettpriser framstår for mange som høye, særlig på de lengre strekningene. Dersom målsettingen er å øke belegg, redusere utslipp per passasjer og styrke kollektivandelen, bør fylkeskommunene vurdere om prisnivået i dag utgjør en barriere for økt bruk. En mer konkurransedyktig prismodell kan være et mer treffsikkert virkemiddel enn reduksjoner i tilbudet.

Vår oppfordring til fylkeskommunene er derfor at Kystekspressen vurderes som samfunnsinfrastruktur snarere enn kun som et kollektivtilbud. Sambandet bidrar til mobilitet, verdiskaping, utdanning, arbeidsmarked, beredskap og klimaomstilling på tvers av fylkesgrensen. Når framtidens løsning skal utformes, må disse samfunnsgevinstene inngå i beslutningsgrunnlaget sammen med de økonomiske vurderingene.

Kysten mellom Trondheim og Kristiansund er en av landets viktigste verdiskapende regioner. Skal vi lykkes med videre vekst, grønn omstilling og robuste lokalsamfunn langs kysten, er vi avhengige av gode forbindelser. Kystekspressen er en del av denne infrastrukturen, og bør videreutvikles heller enn svekkes.

Hilsen Nordmøre Regionråd IPR og IPR Trøndelag sørvest, lakseregionen

Hanne Berit Brekken, Ordfører Aure kommune

Hugo Pedersen, Ordfører Surnadal kommune

Mildrid Kattem Aune, Ordfører Rindal kommune

Hanne Nyhus, Ordfører Orkland kommune

Per Gunnar Lofgren, Ordfører Skaun kommune

Marit Liabø Sandvik, Ordfører Heim kommune

John Lernes, Ordfører Hitra kommune

Kristin Furunes Strømskag, Ordfører Frøya kommune

TRØNDELAG SØRVEST
Lakseregionen

NORDMØRE REGIONRÅD IPR

Ingrid Rangønes, Ordfører Averøy kommune

Knut Sjømæling, Ordfører Gjemnes kommune

Kjell Neergaard, Ordfører Kristiansund kommune

Svein Roksvåg, Ordfører Smøla kommune

Ståle Refstie, Ordfører Sunndal kommune

Roger Bach, Ordfører Tingvoll kommune

TRØNDELAG SØRVEST

NORDMØRE REGIONRÅD IPR